

โรคอุจจาระร่วง (Diarrhea Diseases)

ลักษณะทั่วไป

โรคอุจจาระร่วงที่จริงมีไข้โรค แต่เป็นอาการแสดงของโรคในระบบทางเดินอาหาร โดยทั่วไป หมายถึง การถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ 1 ครั้ง หรือถ่ายเหลว 3 ครั้งเป็นอย่างน้อยในเวลา 12 ชั่วโมง หรือถ่ายเหลว มีมูกเลือดปน 1 ครั้ง อาจมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน เป็นไข้ อ่อนเพลียร่วมด้วย และอาจมีอาการตั้งแต่เล็กน้อยจนกระทั่งอาการรุนแรงจนเสียชีวิต ในเวลาอันรวดเร็วได้

สาเหตุ

1. จากการติดเชื้อโรค หรือได้รับอาหารที่มีพิษของเชื้อโรคปนเปื้อนอยู่ ซึ่งเป็นสาเหตุที่พบบ่อยที่สุด เชื้อโรคที่เป็นสาเหตุของโรคอุจจาระร่วง อาจเป็นแบคทีเรีย ไวรัส หรือปรสิตก็ได้

2. จากยาหรือสารพิษบางชนิด เช่น การรับประทานยาระบายมากเกินไป

3. จากความผิดปกติของระบบทางเดินอาหารส่วนล่าง เช่น ลำไส้เล็กมีการย่อยและดูดซึมไม่ดี ลำไส้ใหญ่มีเนื้องอก เป็นต้น

4. จากสาเหตุอื่น ๆ เช่น ภาวะอารมณ์ตึงเครียด ความวิตกกังวล เป็นต้น ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะ โรคอุจจาระร่วงที่มีสาเหตุจากการติดเชื้อโรคหรือได้รับอาหารที่มีพิษของเชื้อโรคปนเปื้อนอยู่

การติดต่อ

โรคอุจจาระร่วงจะสามารถติดต่อได้ โดยเชื้อโรคจะออกจากร่างกายผู้ป่วยทางอุจจาระ และอาเจียน แล้วเข้าสู่ร่างกายผู้อื่น โดยการเดินหรือสัมผัสเข้าไป ซึ่งสามารถแพร่เชื้อได้โดยตรงจากการสัมผัส หรือแพร่โดยแมลงนำไป หรืออาจแพร่โดยเชื้อมีแหล่งรังโรคในสัตว์ที่ใช้เป็นอาหาร แล้วคนติดเชื้อโรคโดยการกินเนื้อสัตว์ที่มีเชื้อโรคอยู่เข้าสู่ร่างกาย ซึ่งผู้ติดเชื้อโรคแล้วจะสามารถแพร่เชื้อได้ตลอดเวลาที่มีเชื้ออยู่ในอุจจาระ โดยเชื้อจะมีระยะฟักตัวแตกต่างกันดังนี้

1. เชื้อแบคทีเรีย มีระยะฟักตัวประมาณ 2 - 7 วัน
2. เชื้อไวรัส มีระยะฟักตัวค่อนข้างสั้นประมาณ 1 - 2 วัน
3. เชื้อปรสิต มีระยะฟักตัวนานเป็นสัปดาห์หรือนานกว่า

การควบคุมและป้องกันโรค

1. การป้องกันก่อนการเกิดโรค โดย

- 1.1 ให้สุขศึกษาแก่ประชาชนในเรื่องความสะอาด การรักษาอนามัยส่วนบุคคล การประกอบอาหารต้องสะอาดและถูกหลัก ตลอดจนทั้งการขับถ่ายอุจจาระในส้วมที่ปิดมิดชิด
- 1.2 การปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้สะอาด ถูกสุขลักษณะ
- 1.3 ไม่รับประทานอาหารดิบ ๆ สุก ๆ แนะนำให้บริโภคอาหารที่สุกและปกปิดอาหารจากการตอมของแมลงต่าง ๆ

2. การควบคุมและป้องกันเมื่อเกิดโรค
 - 2.1 ให้การรักษาด้วยสารน้ำและเกลือแร่ที่เหมาะสม
 - 2.2 ระวังมิให้แพร่เชื้อไปสู่คนอื่น โดยการถ่ายอุจจาระลงส้วมที่ถูกสุขลักษณะ แจ้งให้ผู้ใกล้ชิดทราบเพื่อป้องกันตนเอง
 - 2.3 การรายงานผู้ป่วยไปยังสำนักงานสาธารณสุข และดำเนินการสอบสวนโรคเพื่อดำเนินการควบคุมโรคต่อไป
 - 2.4 การทำลายเชื้อ สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่สัมผัสกับอุจจาระของผู้ป่วยอย่างถูกหลัก สุขาภิบาลระวางการปนเปื้อนของเชื้อโรคกับอาหารที่ปรุงสุกแล้ว

โรคอุจจาระร่วง

ด้วยความปรารถนาดีจาก

เด็กผู้ป่วยในเด็กและสูตินรีเวช

โรงพยาบาลพนมสารคาม

จังหวัดฉะเชิงเทรา